

POLITIKAI NAPLAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Számja mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben hazhoz hordva vagy vidéken postai előfizetéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóiroda és nyomda
V. ker., Honvéd-tér 4. szám.

Szerkesztési órák:

Munka 10 óráig délután 1 óráig.

Kiadásidőnk nyitva egész nap.

Szerkesztési hely: 608.

Kiadásidőnk hely: 307.

Budapest, dec. 23.

A holnapi minisztertanács határozni fog a január elsején teendő intézkedések felől.

Aki túlélt önmagát.

Meghalt az öreg Pálffy Albert, egyik Nesztora irodalmunknak, kinek tehetsége a negyvenes évek buja terméséből való, amikor annyi kiválóság foglalta el a közélet minden ágát, hogy még a későbbi évtizedek is főképp ebből a szellemi termésből éltek. Nemcsak a politikának, hanem az irodalomnak, «költészetnek», színdaraboknak is erős gárdája herczolt. A politikában a sérelmek uralkodtak, s a táblabírói felfogás védte utolsó sánczeit. Az irodalomra idegen hatások nyomták rá bélyegüket, s a czifra frázisban keresték a stílt. Magyaros nem volt se a felfogásban, se az előadásban. Pálffy, ki 1843-ban kezdett novellákat írni, sem kivétel. Francia műveket utánzott, mint Kuthy vagy Degré. A nemzetközi egységsült azonban nevezetes erők tartották fent mindenütt. A költészetben és irodalomban Vörösmarty és Eötvös virágoztak s nemsokára feltűnt Petőfi, Jókai, Tompa. Arany. Bámolatosszívóssággal haladt időközön és különböző irányokon keresztül Pálffy Albert középszerű tehetséggel. Bele jutott mai irodalmunkba is. Megnyerte mindazokat a kitüntetések, melyek nálunk irókra várnak. Tagul választotta az akadémia, a Kisfaludy-társaság. Két esztendő előtt az akadémia az ezerszoros Péczy-díjjal is kitüntette az öreg író legutolsó regényét, nem költői tulajdonságaiért, hanem korrajzi részleteiért. Hirneve tisztességes volt Pálffynak, noha senki sem tudná megmondani, melyik művével alapította meg. Ám kitartó hűséggel maradt meg az irodalom mellett, s mikor belefáradt a politikai epéskedésekbe, újra regényíró lett; az akadémia is öreg korban, késő éveire emelte tagjai közé, akiknek különben nem mindig járja ki a babér. Pálffynak hírlapi cikkei, támadásait, éles személyeskedéseit olvasták országjárta. Mint a szabadságharc kezdetén megindult «Március tizenötödikének» alapítója szerzett nevet. A félelem tolla hírlapíró mély hatással tudott lenni a közérzésre, és ezt sohasem felejtették el. Az idők megadják önmagoknak a magok embereit. Pálffy beillett az 1848-49-iki események közé publicistai tollal. De mikor 1867 után újra

elővette s a Deák-párt és a kiegyezés védelmére szilajon támadott mindent — már csak kevesen olvasták el s lapjának csakhamar meg kellett szűnni. Ekkor már Csernátorny mérges tolla tetszett a másik táborban.

Mi mindnyájan, kik irodalommal foglalkozunk, becsülták és tiszteltük Pálffyt. Van köztünk bizonyosan sok, akik valamikor a «Fekete könyvet», «A fejedelem keresztleányát» érdeklődéssel olvastuk tőle. Ujjabb regényeit, melyeket kivált a nyolcvanas évek elejétől nagy termékenységgel írt egymásután, nem igen kutattuk. De mondják, hogy sok érdekességgel festette az elmúlt régi időköt és szokásokat. Ő valóban a régi idők embere és írója maradt — elavult. Fantázia nem emelte, inspirációja csekély. Az emberek közül is egészen kiszakadt. Neki csak régi ismerősei voltak, egy kettő. Az újabb embereket és íróársait nem ismerte, nem is kereste ismeretségüket.

Oly szépen megélt tisztességben, becsülésben a 77-ik évét. Elnéz és hálás maradt állandóan hozzá ez a nagyot változott kis világ itt körülöttünk. Az uttörők, az elaggottak nálunk biztosan eljutnak a szent öregek közé, még ha nem is dolgoznak annyit, mint Pálffy, és még ha feltűnőbb helyeket is megszállva tartanak, mint Pálffy. Őt, ki a márcziusi ifjúság közül való, a nagy idők fénye kísérte és ezt látta mindenki csillogni fehér haján. A multnak varázsa védte, és szép, megható a kegyelet, melylyel az újabb generáció tekintet a mogorva, öreg íróra, ki senkiről sem akart semmit sem tudni, hanem íróasztalánál elképzeltődött mindarról, ami már végképp eltűnt az igazi világból. Életre hozni is hába akarta műveiben.

Babér nem sok jut neki, de a kegyelet szivesen árasztja el ravatalát koszorúkkal.

Budapest, december 23.

× **A belügyi költségvetés.** A képviselőház pénzügyi bizottsága december 28-án, kedden a. u. 6 órakor a képviselőházban, szokott helyiségében ülést tart. Az ülés tárgya: A belügyminisztérium 1898. évi költségvetése.

× **A flumei kérdés.** Mint flumei tudósítónk jelenti, a representanza új tagjai most a podesta szalpolgármester választás kérdésével foglalkoznak. Podestává egyhangolag újra Maylanderit fogják megválasztani, akit a kormány állásában meg fog erősíteni. Alpolgáresterekké Viso Francescot és a vissza-

vonuló Gelleit, helyébe Ossoinac Luigit fogják megválasztani.

Döntés előtt.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Lukács László pénzügyminiszter ma visszaérkezett Bécből és körülbelül egy órán át tartó kihallgatáson eszmolt be Bányffy bárónak bécsi útja eredményéről.

A képviselőházban ma egyébről sem beszéltek, mint a pénzügyminiszter legutóbbi missziójáról, de bizonyosat nem igen tudtak mondani még a legbeavatottabbak sem. Ez ideig csak annyit lehet egész határozottsággal megállapítani, hogy Lukács miniszter nem jött társ készlet. Pozitív formában merült fel annak a híre, hogy Lukács László több olyan felhatalmazást hozott magával, melyek a kormány jövőbeli akciójának a legfőbb teret biztosítják.

Egyesek tudni vélték, hogy a Felső megadta hozzájárulását a rendeleti intézkedéshez, sőt arra is felhatalmazta a kormányt, hogyha másképp nem lehet a nagyobb bonyodalmakat kikerülni, január 1-én lepassa eleve a rendeletet, január 2-án pedig osztassa fel az országgyűlést. Ezt a híresztelést alig lehet közszépül elfogadni, de mint a folyosó mai izgalma okvetlenül kell, hogy jegyzékbe vegyük.

Lukács miniszter bécsi útjának eredményét különben holnap a minisztertanács elé fogja terjeszteni, amikor is a kormány dönteni fog afelől, hogy mik legyenek azok a teendők, melyekkel az ünnepek után elő kell állania.

Ezen a miniszteri tanácskozáson a szabadságon levő Jósika Samu báró kivételével az összes miniszterek részt fogtak venni.

A kormány, amint jól értesült források tudnak, kedden vagy szerdán fogja megállapodásait a hással közölni. Ha ugyanis keddig a törvényjavaslat általánosságban és részleteiben elfogadva nincs, akkor már ki van zárva a lehetősége annak, hogy január hó 1-ig alkotmányos uton törvényerőre emelkedhessék és így bedül a kivételes intézkedés szükségessége.

Arról is beszélnek, hogy az ünnepek alatt még egy békéltetési kísérlet fog történni, ennek a sikerében azonban még a legnagyobb optimisták sem mernek megbízni.

A függetlenségi és 48-as párt ma teljesen ura a helyzetnek; a nemzeti párt várakozik, a néppárt nem csinál semmit.

Az egész helyzetre jellemzőnek tartjuk azt a tablót, mely ma a képviselőház ülésének végén a kiürrült teremben a következőképpen alakult meg:

Apponyi Albert gróf ülve maradt a helyén, a miniszterelnök odasielt hozzá és fölig hangos társalgásba bocsátkozott vele az önálló vámtérlet felől. Az elnöki emelvény mellett Lu-

kács László pénzügyminiszter és Egedy Lukács képviselő vártak a miniszterelnökre, aki mintegy negyedóra múlva velük távozott.

Érdemesnek tartjuk még felemlíteni, hogy Bányffy miniszterelnök ma Buday főkapitányt és Jossanaky miniszteri tanácsost bosszaba ideig tartó kihallgatáson fogadta.

A Neue Freie Presse mai száma budapesti tudósítójától a következőkről értesül:

Bár azok a remények, melyek eddig a pártok közötti megegyezés létrejöttéhez fűződtek, az utolsó napok eseményei következtében meghiúsultaknak tekinthetők, a kompromisszum létrejöttének lehetőségébe vetett hit oly mély gyökeret vert a közvéleményben, hogy még ma is mindenki azokat az akadályokat kutatja, melyeken a megegyezésre irányuló törekvések hajlóriszt szenvedtek.

A kompromisszumra vonatkozólag a kormány által táplált vélemény és a függetlenségi és 48-as párt felfogása közt létező ellentétet senki sem tartja elégséges oknak a tárgyalások megszakítására.

Jól értesült politikusok a tegnapi nap történeléhez a következő magyarázatokat adják:

Konstatálták, hogy a vasárnap Bányffy Dezso báró miniszterelnökkel megtartott konferencián, amelyen Lukács László pénzügyminiszter is résztvett a szabadlevű párt néhány kiváló tagja a kompromisszumra vonatkozólag oly formát állapított meg, melyhez az összes jelen voltak, tehát a két miniszter is, hozzájárultak.

Bányffy báró ezután felkérte Sallógyi Dezso képviselőházi elnököt, hogy a formát tudassa a függetlenségi és 48-as párt vezérével, Kossuth Ferenczel és Justh Gyulával.

Az elfogadott és a tárgyalások alapjául tervezett javaslat pedig a következőket ajánlotta:

Az önröndelkezési jogról szóló törvényjavaslat bevezetésének az önálló vámtérletre és a banktőgy önálló szabályozására vonatkozó része megváltozik és az új szöveg így hangzik:

— Mivel az Ausztriával kötött vám-és kereskedelmi szerződés 1897. évi december 31-én lejár, miután továbbá az egyévi meghosszabbítást tervező törvényes intézkedések eddig nem történtek, az 1867-ik évi 12. törv. 68-ik §-a értelmében bedül az önálló vámtérlet állapota.

A törvény szövegéből néhány a vámszövetség fenntartását biztosító törvényi cizáltságának el kellene maradnia és a 3-ik §-ban, ha az azóta támasztott skrupulusukat el lehetne osztalni, a 68-ik § egész szövege felveendő.

Est a formulát Sallógyi Dezso Kossuth Ferenc és Justh Gyulával közölte mint olyant, melyhez a kormány és pártja beleegyezését adná és amelynek alapján a függetlenségi párt által a javaslat ellen folytatott küzdelem megszűnnék, illetőleg a javaslat idejében törvényerőre való emelkedésének megakadályozására irányuló törekvések feladatának.

A függetlenségi párt két bizalmi térfia tudomásul vette ezt az üzenetet. Időközben Bányffy báró a szabadlevű pártok egy hozzá közelálló főt, de nagylelkűtől tagját azzal a kéréssel küldte a két függetlenségi vezérre, hogy jelenének meg a minis-

...előlök palotájában az nap délután megtartandó értekezleten.

Kossuth és Justh erre nem voltak hajlandók. Bánffy tehát kora délután a képviselőházba ment, ahol Kossuthkal és Justhkal találkaja volt és kijelentette előlük, hogy nincs abban a helyzetben, hogy a Szilágyi Desző utján velük közölt új formát elfogadják.

Ezzel a tárgyalások megszabadtak. Szilágyi a történetekről csak utólag tudósították.

Az ünnepek után alighanem újabb megkezdik a tárgyalásokat s azt hiszik, hogy akkor nagyobb eredményük lesz, mint volt a mostaniaknak.

A képviselőház ülése.

— Kérem a jelenlévő képviselők megszűntetését! — ez a mai ülés nyitánya.

Ami eseményszámba menne, — az már megtörtént vagy elmaradt... Igy azután a t. Ház belső dolgai iránt erősen megcsappant az érdeklődés.

Kubik Béla kivánságára megszűntetésük a jelenlevőket, — nagy bajjal sikerült ötven hónapját a terembe csempélni.

— A tanácskozáshoz negyven is elég! — jelenti Szilágyi. — S így Fáy István elmondhatja a provizorium felett nézeteit. Előbb az elnök Borsodmeyer felirátát az 1848-iki törvényalkotás feloszadós évfordulójának megünneplése iránt.

Fáy István beszédét azzal kezdi, hogy a függetlenségi párt célja nem csak a kormány megbuktatása, hanem nagy nemzeti ezüztel megvalósítása. A függetlenségi és 48-as párt abban a meggyőződésben, hogy Magyarország érdekeinek politikailag és közgazdaságilag is csak az önálló vámtérület felel meg, nem engedheti meg, hogy a vámközfűzés, mely a magyar iparra és gazdaságra a legkárosabb hatással van, most megújítsák. A vámközösség ellen, talán nem indítottak volna olyan erős harcot, ha Ausztria a legkisebb illogasságot tanusított volna Magyarországgal szemben. De Ausztria velünk szemben mindig a legvakmerőbb kiszármányolási politikát folytatta. Kérőhatja azt a törekvést, hogy a kormány-párttól a király személyét akarják a vitába bevonni.

— Ugy van! Helyes! — zúgja a szélső baloldal, s Fáy most Bánffy báró tegnapi beszédével foglalkozik.

— Bánffy báró tegnap itt a Házban nyílt merényletet követelt el az alkotmány ellen. Azt mern hirdetni, hogy Magyarország viszonyát Ausztriával még szorosabbra kell összehuzni.

— Gyálas! — kiáltja Justh Gyula s a függetlenségi párt felzúdul.

— Azon az uton haladunk, jelenti ki Fáy István, — hogy a legrovidebb idő alatt osztrákok leszünk!

— Még pedig vállalkozásból leszünk! — kiáltja Justh Gyula nagy derűtességgel kelte.

Fáy a maikai politikáját vázolja: Mindig lemondottunk érdekeinkről, a kormányok feladják legértékesebb jogainkat; Ausztriával szemben mindig a túlzott lojalitás volt a magyar átk! — Búnos lojalitás! hangzik mely uelankolniai Hentaller ajkáról. — Fáy pedig a függetlenségi párt lelkes ellenzése közt Berzenyi szavaival végzi beszédét. — próbálja csak meg a kormány a magyar alkotmány megsértését, majd megváltik, hogy igaz volt-e a köllőnek, amikor azt írta, hogy: Csak sasi nemének a sasok. Nem sőt! gyón nyulat Nubia párdúcza.

A törvényjavaslatot nem fogadja el. — Éljen! Éljen! — zúgja a szélső baloldal.

Most Thaly Kálmán beszél. A Rákóczi-kor jeles buvára a közögyes statisztika millióval dobódolt.

Beszédét azzal kezdte, hogy a legelősebben elítélte a miniszterelnök tegnapi kijelentését. Most már — ugymond — világosan lájzuk, hogy még azt a gazdasági önállóságot is meg akarják nyírni, amely eddig volt. A függetlenségi párt zajos helyeslése közt a miniszterelnök tegnapi kijelentésére, hogy meg fogja akadályozni a

kisebbség erőszakosságát, azt feleli, hogy a függetlenségi párt nem fog a kormányra arra alkalmat adni, hogy egy parlamenti államesinyt kövessen el. Ha mégis ezt tervezzi — tesszi hozzá — akkor ne az ellenzékkel, hanem saját pártjával tegye.

Thaly ezzel az önálló vámtérület előnyének fejtegetésére tér át: — Harmincz esztendő óta program-pontja a függetlenségi pártnak az önálló vámtérület.

— Milyen homloklat állhatnék választéim elé, akik nagyon értelmes világok és szavazatokat nem hagyják megvenni, — ha most, mikor itt van az alkalom, nem ragadnám meg a függetlenségi párt programjának megvalósítására? — kérdi Thaly. — A pártja viharos helyesléssel válaszol. Az önálló vámtérület közgazdasági előnyeit pártja szónokai bőven kijelítették, s így ezzel hosszasan nem foglalkozik.

— Azt a sok milliót — ugymond — amit a közös ügyekre fordítunk, inkább a nemzeti kultúra fejlesztésére kellene fordítani. Akkor nem kellene most egy második egyetem felállításához az anyagi eszközöket nagy bajjal keresni, s a neoktatást is jobban fejleszteni.

Majd csendesen humorizál. Elmondja, hogy a váminlézmény már olyan régi, mint az emberiség története. Az apostolok közt is volt vámszedő.

— Azt hiszem, vámszedő volt Jakab apostol.

— Lukács! — javítja ki Hentaller viharos derűtességgel közli.

Thaly ezután a magyar vámpolitikát vezető visza Kun Lászlóig. Majd azt fejtegeti, hogy az elküldetésével nem kell attól tartanunk, hogy a külföld nem fog Magyarországon pénz elhelyezni. Nem szorultunk az osztrák tökére, — majd kapunk tőket más államokból, mert a pénznek nincs szaga és nincs hasija.

— Ugy van! — erősíti a szélső baloldal s Thaly állítását a római történelemből vett példával támogatja. Elmeséli az »illem-helyekre« is vetelt ki nagy adót, mert megtudta, hogy a posztó festéséhez onnan veznek vegyi termékeket. A császár is, Caracalla, egyszer megenyitette a tyjának, hogy a közvelemény elítéli fővénységét, hogy meg az illemhelyeket is megadóztatja. A császár erre egy ragyogó verteranyanyal telt zacskót vett elő és egy új verelt aranyat fia óra alá tart.

— Szagold meg, fiom! — Nincs ennek szaga — feleli Caracalla!

— Pedig ezt az aranyt az illemhelyedből verettem, — mondá a császár, — pecunia non olet!

Innen eredt a közmondás. Thaly végül a pártja helyeslése közt jelenti ki, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot, hanem Kossuth határozati javaslatához csatlakozik.

A szavaltán Györy Elek beszélt. Ha ezt a törvényjavaslatot — ugymond — a kormány nem csak így sebbel-lábbal aknárd átterakolni, hanem az igazságügyi bizottsággal otáslották volna, hogy ott megvitathattak volna, akkor most itt a törvényjavaslatot hamarabb lehetne végezni. De a miniszterelnök obstrukciójával gyanúsítja a függetlenségi pártot. Erre csak visszatartás lehet a felelet.

Pártja zajos helyeslése közt jelenti ki, hogy bármi következék is be, azért a feleletesség csak a kormányt terheli.

Bánffy bárónak az alkotmányos felfogása, hogy a parlament csak mechanikai gépezet, ahol csak a kormány akarata érvényesülhet. S nekünk magyaroknak anyagi, politikai áldozatok árán kell respiriumot adnunk hogy az osztrák parlamenti gépezet újra működésbe jöjjen.

— Ugy van! — hangzik a szélső baloldal, Györy pedig folytatja a miniszterelnök beszédének bírálatát. Bánffy báró azt mondotta, hogy Kossuth határozati javaslata nem bír a gyakorlati kivihetőség lehetőségével. Nem ártott meg teljesen — ugymond — mert bajos az erdélyi nyelvosztal megöröslése.

A zajos derűlősből kihallatszott Bartha Miklós tréfás tiltakozása:

— Kikérem magamnak! — kiáltja Györy felé — aki siet kijelenteni, hogy a Bartha Miklós nyelvosztal nem csak megéri, hanem gyönyörködik abban.

Bánffy báró kijelentése a biradalmi egység felé gravitál, ez ellen pedig a dualizmus megalkotói is tiltakoztak. S midőn a miniszterelnök az Ausztriával való viszonyunk szorosabb összehuzására szól, a jobboldal megjelente. Hát az ilyen lelkesedés összefüggésében lehet-e bizni.

Györi a Rubiconról beszél. Mit csinál az, aki átlépte a Rubicon? Megtámadta hazáját, megtámadta annak alkotmányát, törvényeit, csak hogy saját hatalmát biztosítsa. Ha a többség Bánffy bárót a Rubiconra is hajlandó követni, nem vádolják azokat, akik Magyarország önállóságáért, alkotmányáért küzdenek, — kiáltja Györy Elek a jobboldal felé.

Éljen! Éljen! — zúgja a függetlenségi párt nagy lelkesedéssel.

Györy Elek pártja nagy teltség közt jelenti ki, hogy a kormány kötelelenségét kötelelenségéig hozalmozott s midőn kélekedésével az országot zavarba hozta, akkor is görönszen ragaszkodik a határhoz. Nekünk országunk felvirágoztatására kell törekednünk, ez a kötelelenség a többségre is haramlik. A többségnek lenne kötelelensége eltávolítani azokat az embereket, akik a válságot felidéztek.

— Ugy van! Éljen! — kiáltja Justh dörgő hangon.

A törvényjavaslat közjogi hibáit fejtegeti nagy részletességgel. Milyen abszurdum például az, hogy a javaslatban felsorolják, hogy egy csomó törvény hatálya egy évre meghosszabbittatik. Igen, de ezekben a törvényekben az ügyek közbizsége 10 évre hosszabbítottatik meg. Hát most már melyik az igazi, az egy évi vagy a tíz évi?

A függetlenségi párt viharos teltség közt jelenti:

— Bánffy báró annyira viszi a közbizságot, hogy valaki magyar ember csak Theoriában lehet!

Még mindig vannak körök, amelyek a bizalmatlanságot hirdetik — jelenti ki Györy — pedig van e ország, mely ilyen történelmi múlttal annyira ragaszkodik királyához, mint a magyar? Van-e nálunk olyan irányzatú párt, mint például Ausztriában?

Hát csak a kiskorú, a gyámságra reászorult kelt bizalmat? A magyar nemzet iránti bizalmat csak fokozhatja az, ha önállóságunkat bizonyítjuk be. A királyok hatalma a népek szívében van. Királyunk sem fog csatlakozni nemzetellen, különösen azokban, akik az ország önállóságáért és felvirágoztatásáért küzdenek.

A függetlenségi párt viharosan megjelente jeles szónokát.

Györy beszédét azzal a kijelentéssel végzi, hogy Kossuth Ferenc határozati javaslatához járul hozzá. A függetlenségi párt Györyt percekig éljenzte.

Szilágyi Desző kijelentette, hogy a Ház határozata értelmében a következő éles hélfőn d. u. 4 órakor lesz.

— Hosszok ügységül magunkkal! — kiáltja Főreter Ottó zajos derűtességgel kelte.

Szilágyi még boldog ünnepeket kívánt a Hámnak, amire lelkes Éljen az élők! volt a felelet.

Az ülés 3 óra előtt ért véget.

Tallhegyigyelel

Budapest, decz. 23.

A kompromisszumnak vége, odakünn csendesen esik a hó, bent a teremben pedig lassan, vontatottan folyik tovább a vita.

— Mi lesz? kérdik a folyosók politikusai. De válassz nélkül marad minden kíváncsiság.

Senki sem tud semmit, vagy legalább úgy tesz, mintha nem tudna.

Az egyik szögletben közel a miniszteri szobához, Bekács Gusztáv gunnyaszt. Nem szól, de hallgatlan mosolyog.

Körülvezi az újságírók csoportja: — Mi lesz, méltóságos ur?

— Mi lenne, úszta a helyzet — helfőn isavacskunk.

Hangos derűlősségre fakad az egész társaság. Ilyet mondani, mikor a t. Háznak Thaly Kálmán a mohácsi vészről és Zrínyi puztulásáról szónokol és utána még vagy 18 szónok következnek.

De Bekács nem engedte magát zavartalni. Nyugodtan folytatta tovább.

— Igen, helfőn isavacskunk. A hó esik és fog is esni három napig. A kormány a vasutakat be fogja havaztatni, az ünneplő obstrukció otthon raked az elbavazott vidéken a fővárosban vesztelő többégből hétéfn minden akadály nélkül megszavazza a provizoriumot.

Es Bekács a Falbok fanatikus meggyőződésével hirdette tovább gyorsan szárnyra kapott elméletét a méhőfűndarokról, mely kormányokat ment meg és obstrukciókat tesz tönkre.

Vége eljutott Justh Gyula föléhez is. A közjogi ellenzék bátorlelkű vezére oda állított Bekács elé:

— Igar, hogy el akartok önnunket havaztatni?

— Biz az úgy lesz.

— No hát akkor baza se utazunk — tiltakoztak minket le nem főtők.

... Bent még mindig Thaly Kálmán beszél, ezuttal már Mária Teréziáról, odakünn pedig csendesen eszt a hó...

Ma

Az új alpolgármesterek.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A székesfehérvári közgyűlése ma délután a nyugalomba menő Gerlóczy Károly s a polgármesterré lett Halmos János helyébe új alpolgármestereket választ.

Kétségtelen, hogy Matuska Alajos és Rózsavölgyi Gyula lesznek a választottak. Rózsavölgyi és Kun Gyula közt ugyan erős harc lehet, de az eredmény nem lehet kétséges, mert a kisebb tagszámú kerületek vannak Kun Gyula mellett s ezek közül is a városból tízen a választás megemmitése miatt nem szavazhatnak.

A szavazás a két alpolgármesterre együttesen történik. A fővárosi törvény a két alpolgármester között nem ismer különbséget. Az első és a második polgármester megkülönböztését csak Gerlóczy Károly hozta vitába s ez alapon valamelyik újabb törvénybe belekerült az a kifejezés, hogy a polgármester helyettese az első alpolgármester.

Az alpolgármester jelölésnél feltűnő körülmény, hogy a hivatalos kijelölő választmány a szintén pályázó árvaszéki elnököt: Sipőcs Lászlót csak másodsorban jelölte, noha rangban magasabb áll, mint a tanácsnokok.

Arvaszéki elnöknek megválasztása ellen főleg a tisztviselők agítálnak erősen nem személyi tekintetűkből hanem elvi szempontból. Attól tartanak ugyanis, hogyha Sipőcs megválasztatnak azokaséba válnak a jövőre is, hogy az árvaszéki elnök választásuk meg alpolgármestere s így ez elzárná a tanácsnokok előre lépését. A tanácsnokok árvaszéki elnökre pedig nem pályázhatnak, mert ehhez magasabb minősítés kívánatik.

Ami Sipőcs személyét illeti, elől az elvi kérdéstől eltekintve is, feltűnő hogy aránylag oly kevesen foglaltak mellette állást, noha a vezetés alatt álló fővárosi árvaszék az országban mintá híré. — Sipőcs mint árvaszéki elnök tagja a közigazgatási bizottságnak s ebben legutóbb a kiszármányos albizottság elnökévé választották. Azt mondják, hogy a gyű

Mezőben való elnöklésben ügyesnek nem bizonyult. Ebből kortársargumentumot vonhatunk elő.

Az új alpolgármesterekben Budapest európai látkörü, nagyképzettségű, nagy-lehetségű, java férfikorukban levő munkabíró főtisztviselőket nyer. — **Matuska** Alajos a tanács közgazdasági, közlekedési ügyosztályának az élén állt. A vásárcsarnokok létesítéséért fejedelmi kitüntetés is nyert. Mint az alacsony röplő nyárs-polgári gondolkozástól ment alkotó erő-től sokat várhat tőle a főváros. **Rózsavölgyi** Gyula, akiről megjegyezhetjük, hogy egy zsidó tanítónak kikereszeltelődött fia, a tanügyi osztály vezetője volt a az alpolgármesteri székben a főváros közművelődési érdekeinek lesz hivatott védelmezője és fejlesztője.

Mejegyezzük, hogy az alpolgármesterek fizetése 6000 frt és 1800 forint lakáspénz.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Reicherath berekesztése.

Bécs, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* telefonjelentése.) Mervádó körökben az a hír van elterjedve, hogy a delegációk befejezvének működésüket, a bizalmasi gyűlés berekesztése a legközelebbi jövőben bekövetkezik.

Port-Artur megezállása.

London, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A *Times*-nek tegnapi Kórhözött jelentése szerint az a hír, hogy Port-Arturt megszállották, a japáni kormányt igazgatóságba ejtette. Hosszantartó kabinetüléseket tartottak, melyeken kalonitztek is vettek részt. A minisztériumnak ezenfelül a parlamentnek, az adóindítványokkal szemben tanúsított elutasító magatartása miatt, még belső nehézségekkel is kell küzdenie.

London, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A Reuter ügynökség jeleni Washingtonból: Hír szerint illetékes helyen pühatolóztak aziránt, hogy milyen magatartást tanúsítanak az Egyesült Államok abban az esetben, ha Kelet-Ázsiában komplikációk állnának be. E pühatolozás célja csak annak a megállapítása volt, vajjon az *amerikai érdekek Kínában elég fontosak-e arra, hogy biztosítékul szolgáljanak Amerika aktív eljárására.* Arról, hogy mely oldalról indult ki a pühatolozás, mit sem tudnak. Politikai körökben általában úgy vélik, hogy Anglia kedvezően fogadna Amerika részéről oly lépéseket, amelyek Németország és Oroszország előnyomulásának gátat vehetnének. Bizonyos továbbá, hogy Kína szívesen látja Amerika közbeavatását. Az Egyesült Államok, minthogy a Kínában most folyó területfoglalásban nincsenek érdekelve, nem fognak csapatokat küldeni a kínai kikötőkre, és tényleges érdekeik megővésére fognak szorítkozni.

London, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) *Pekingből* jelentik a *Times*-nek: *Oroszország* azzal a követeléssel lépett fel a kínai kormányval szemben, hogy a kínai vasutaknál alkalmazott angol mérnököket orosz mérnökökkel helyettesítsék. Hasonlóképpen a kínai hadseregben levő angol tisztakat orosz tisztekkel kívánják helyettesíteni. — *Port-Arturt* orosz szubvenzióval felszerelik és új erődítményekkel látják el.

Berlin, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* telefonjelentése.) A *Lokalanseiger* her Pétterráról érkezett jelentés szerint az

oszeas lapoknak császári parancssal meghagyták, hogy a kínai kérdésben *Németországgal szemben minden szarkazmussal kerüljenek*, mert Németország bizalmaságos egyetértésben áll Oroszországgal.

Az orosz nagykövét Bécsben.

Bécs, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) *Lichtenslein* herceg pétervári osztrák-magyar nagykövét ideérkezett.

Billet lemondása.

Páris, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A *Journal*-nak Rómából kelt távirata szerint, *Billet* ottani francia nagykövét, állítólag egészségügyi okokból, beadta lemondását. Ezal szemben azt állítja a *Figaro* levelezője, hogy *Billet*-t a kormány hívta vissza.

Felakasztott ezredes.

Madrid, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) *New-Yorkból* kelt távirat szerint *Ruis* ezredes felakasztották és nem agyonlőtték, ami csak növeli az általános izgatottságot; hír szerint a kubai felkelők hasonló körülmények között a spanyol hadseregnek két másik magasrangú tisztjét is megölték.

Bombamerénylet.

Brüsszel, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A *Grosz*-féle bankház küszöbére ma reggel robbanó anyaggal telt, egy kanócczal ellátott szelencét helyeztek. Egy rendőr észrevette az égő bombát és a kanóccsal ellátta, annak felrobbanását megakadályozta. Még nincs kiderítve, annakist vagy boszu műve volt-e a merénylet.

Bányarobbanás.

Dortmund, decz. 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A *Dortmunder Ztg.* szerint a *Kaiserstuhl* II. tárnában történt robbanás alkalmával, az éjjeli 2 óráig folytatott vizsgálatok szerint 16 ember megbalt és 7 súlyosan megsebesült.

ESTI HIREK.

Vakáció.

Ma kezdődött meg a karácsonyi vakáció. Az első szabad napot ma élvezték azok a többé-kevésbé vig és pajkos gyerekek, akik negyedfél hónapon át kaptatták az iskola padjait és magolták nagy buzgalommal az *amo, amas, amat* furán hangzó alakjait.

A karácsonyi szünet a kis diákokra nézve elég kedvezően indult meg: hóhullással, mely alkalmat ad nekik arra, hogy labdákat gurítsanak és becsületesen összedobálják egymást. Ha a hógolyó éppen más valakit ér, az sem a legnagyobb baj, legalább a diákoknak nem nagyon busul rajta.

Itt van hát a vakáció, a kedves, a régóta várt. A rossz diák éppen úgy várta is nevet, hogy itt van, éppen úgy örül neki, mint a jó diák. Mert hiába erősítgetik a tanárok, hogy a jó diák nagyon szeret tanulni, a való az, hogy mulatni, szabadságát élvezni még jobban szereti.

A rossz diák hamar tullest azokon a feddő szavakon, melyeket rossz bizonyítványa miatt hallgatnia kellett s nem vette azokat nagyon a szívére, hiszen tudta, hogy a szülők haragja hamar elenyészik és a karácsonyi ajándékból azért kijut neki is.

Éljen a vakáció! Éljen a karácsonyi szünet! Örülnek a kis diákok az ajándékoknak és az új évben új erővel fognak hozzá a tanuláshoz!

Városi ügyek.

— **A húspénztár** a marhavásárléren ma kezdte meg működését alkuzai val, hajcsáiraival és pénztári hivatalnokaival. A tőzedeépület nagytérképben márványasztalokból készített korlátok között ülnek a hivatalnokok. A vörkötől két pénztárnál szedik el a pénzt s közvetlenül e két pénztár mellett folyik a járlat kezelés. Ugy a bizományosok, mint a mézárosok eltitkolhatóan zugalózással fogadták az új intézményt amely sok mézárszékro főleg azért csapás, mert ama napról kezdve, nem vásárolhat rendes marhakereskedőjélől hitelbe, mert a fizetés a húspénztár közvetítésével történik s csak az adhat hitelt, a hozzá írában folyamodnak. Az is bosszantja a mézárosokat, hogy a vásártéren belül nem használhatják saját segédeiket, hanem a húspénztár hajcsárait kötelesek igénybe venni, ami külön kiadás. Az új intézmény által működésükben korlátolt bizományosok a kereskedelmi minisztériumhoz fordulnak segítségért. A mézárosok is tartanak a jövő héten gyűlést.

— **Gerlóci Károly bucsuja.** A szűkes-fővárosnak érdemeiben gazdag nyugalmazott alpolgármestere: *Gerlóci Károly*, ma délelőtt vett bucsút a tanácsnál. Nagyon érdekes, megható beszédet mondott a régmult időkbel, hálás emlékező meg az aktori vezéralakokról, amelynek voltak: *Kocsokovich Lajos Rotenbiller* Lipót, *Szentkirályi Mór*, *Nyíry János*, *Sehr*, *Királyi Pál* és még sokan, akik lelkes és fáradhatatlan küzdelem folytatták a főváros érdekeiért a különösen azért, hogy Magyarország fővárosa valóban magyarrá is legyen. — A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd a tanács tagjai mélyen meghatolta. A tanács szíves jókívánatait *Halmos János* polgármester tolmácsolta s aztán *Gerlóci* éljenzések közben távozott.

Rendőri hírek.

— **Földmívelők kongresszusa.** A földmívelő munkások a karácsonyi ünnepeket arra használják fel, hogy ügyesbajos dolgokat egymás közt megbeszéljék. Három napig fog tartani ez a tanácskozás, vagy — amint ők hirdetik — *országos kongresszus*, és pedig szombaton 8—12 és 2—7-ig, vasárnap 8—12, délután 2—5 s végül hétfőn 8—12 és 2—6. A kongresszust a vigutezai *Molsár*-féle kocsmában tartják a következő napirenddel:

1. A tizenegyes bizottság jelentése. 2. Szervezkedés és a sajtó. 3. A munkásviszonyok rendezése. 4. A szociáldemokrácia. 5. A szociáldemokrácia és a független szocializmus. 6. Politikai jogok. 7. Munkásörvények. 8. Munkások és munkaadók közti jogviszonyt szabályozó törvényjavaslat.

— **Határ a vonaton** *Németh Mihály* feleghyázi gazdaember ma föl akarta hozni egy fővárosi kórházba beteg feleségét, *Lihovszky Mária*t. Az asszonyt azonban utközben görésők fogták el és a vonaton meghalt.

— **Határ az Újpestületben.** Az Újpestületben, melyet tudvaleg még most bontanak, ma délután félkétkor halálos baleset történt. A VII. számú pavillon bontásánál egy gerenda ráesett az egyik munkásra, akinek nevé még nem állapították meg, és azt *agyonütötte*. Két embert, a kiket úgy látszik felelősség terhel e halálos balesetnél, lefogatatták.

Külföldiek.

— **Új lőtőtáblai tanácselnök.** A király *Pomaburky Jenő*, a rózsabegyi törvényezék elnökét, a *posonanyi* itélő táblához tanácselnökké nevezte ki.

— **A földmívelésügyi minisztériumból.** A király *Balogh Vilmos* földmívelésügyi osztálytanácsos miniszteri tanácsosa kinevezte, és *Nagy Gábor* osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet és jellegét adományozta.

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap ma száma közli, hogy a király *Csigly János* miniszteri tanácsos és a magyar államvalutak igazgatójának kitűnő szolgálatai beismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjé adományozta.

— **A király karácsonya.** *Bécsből* telefonálva tudósítok: A király holnap reggel csehely kísérettel *Ferenc Salva-tör* főherceg és *Mária Valéria* főhercegnő látogatására *Walseeba* utazik, ahol a karácsonyi ünnepeket szűk családi körben fogja tölteni. A hajú uralkodó hercegnek és hercegnőnek Münchenben való látogatása es idő szerint elmarad. Az uralkodó e hó 25-én vagy 26-án már ismét Bécsben lesz.

— **HaborúszajPrágából.** *Prágából* táviratozva tudósítok: Ma éjjel újra támadást intéztek *Verschowitz* külváros német iskolája ellen. Elfeltájt mintegy 15 ember nyomult elő a mezőkről az iskola irányában. Mikor a csoport az iskola előtt álló rendőrt megpillantotta, az egyik ember elkiáltotta magát:

— *Vissza! Rendőrt lálók!*
— *Egy másik azonban azt kiáltozta:*

— *Ezzel az eggyel még elbirunk!*

Erre az iskolát kövekkel kezdték bombázni, miközben az iskolaszalga lakásán és a szomszéd házában több ablakot beverték. A rendőr ezt látva, kardot rántott s a zavargókat ütlegelni kezdte, egyet meg is sebesített, a többiek meghátráltak. Mikor a sebesült egyént a rendőr le akarta tartóztatni, a többiek hirtelen körülfogták, és mind rátámadtak. A rendőr most előrántotta revolverét és gyors egymásutánban négyet lőtt. A negyedik lövés után az egyik merénylő csehül ezt kiáltozta:

— *Jézus Mária, a fejem! Emberek segítsetek!*

— *A javeszékelő fején súlyosan megsebesült. Az ügyben vizsgálat folyik.*

— **Sarkady Mariaka meghalt.** Tegnapi éjszaka egy fiatal, szép leány hunyta le a szemét örökre: *Sarkady Mariaka* Operának kedvelt és elismert tagja volt a legutóbbi évekig, amikor megvált az intézettől, hogy családjának szentelje életét, annak a családnak, amely éppen akkor vesztette el reményességét: felöltöztet és amely most föl siratja, gyászolja.

— **Kivégzett anyagilykos.** *Pilsenből* telegrafálva tudósítok: Ma reggel fél 8 órakor a kerületi törvényszék épületében kivégzettek *Wadowsky József* rablójalkosi, aki *Klallauban sajtó anyját meggyilkolta.*

— **A közúti vasutak karácsonya.** A budapesti közúti vasut igazgatósága a karácsonyi estli forgalomra akként intézkedett, hogy az utolsó vonat holnap, pénteken este az összes megállóhelyekről este 7 órakor induljon el, miután holnap sem a színházakban előadás nincs s mindenki otthon tölti a szent estet s így a forgalmi személyzetnek is lehetővé akarja tenni az igazgatóság, hogy az estét családjá körében tölthesse ki-ki. Ugyanazzal az indoklással a városi villamos vasutiratszág igazgatósága is 8 órakor szünteti be a forgalmat.

— **Új Rubens-kép?** *Parisból* írják: A Harre mellett levő *Sandicon* legutóbb felfedeztek egy képet, mely 160 méter hosszú és 126 méter széles. Illetékes bírálók alapos vizsgálat után kijelentették, hogy a kép *Rubens* mesterművének egyike. A csime *Dido halála* és *Medici Máriaé* volt. A képet faladása zárták és egyelőre a *Société générale* helyiségeiben helyezték el.

— **Tífus a kaszárnnyában.** A fogarasi várkaszárnnyában — mint tudósítok írja — mindegyre dübög a tifuszjárvány. A mai napig összesen 102 katona és három tiszt esett a betegségbe, tehát az itt állomásozó

ésdelőlnak több mint 33 százaléka, meghalt 7. Aig mulik nap 1—2 újabb megbetegedés nélkül. A felgyógyultakat 1—2 havi szabadságra biza köldik üdülé végett. A hadügyminiszterium megbízásából át is volt a mult béten **Kracmer dr.** főorvosos béci egyetemi tanár, ki a várbeli kut vizének vegyi elemzése után úgy nyilatkozott, hogy a **belegseg csiridő valószínűleg magukkal hozták az utoncsook, midőn az ősszel idejöltek,** a az árgódók által infúziálták a kutat. Eddig a várbán soha emberelemkenet óta járványoszerű betegség nem lépell fel. Kivétve száadok óta — a várat **Apor László** erdélyi vajda építtette 1300 évben, — a város legjobb vizének tartották. A honvédek laktanyájába is innen vitték a vizet egy erre a célra berendezett nagy hordóban. Csodálatos vélelen folytan néhány héttel a tifusz beállta előtt eltört a hordójuk, a bodnár pedig addig huza halasztotta elkészítését, míg a betegség kiültött. Így menekültek a honvédek a bajtól. Közülük egy se kapta meg a betegéget.

— **A főkapitány és a bíróság.** Az *Esti Hírlap* legutóbbi számában közölte az a nyilatkozatot, melyet **Rudway** főkapitány adott ki abból az alkalomból, hogy a bíróság hivatalos hatalommal való visszaélés miatt elítélt egy rendőrt. A *Magyar Hírlap* is közli ma azt a nyilatkozatot és hozza fűri a bíróság egy, ebben az ügyben váhazására legilletékesebb legának nyilatkozatát. Ezek közli érdekesekek tartjuk a *Magyar Hírlap* nyomán a következők reprodukálását:

Ami pedig a nyilatkozat második részét illeti, amelyben a főkapitány ur a tényállást adja elő, az még kevésbé történt úgy. A nyilatkozat szerint a színezek telék panaszt a rendőr ellen és így került az ügy a bíróság elé, holott a panaszos a rendőr volt, aki bekisérté őket és csandhaborítással meg hátaoz elleni erőszak miatt jelentette föl a színeésreket. Csak a törvényszéki vizsgálót során derült ki, hogy tulajdonképpen a rendőr a bűnös. A kir ügyész a színeészekkel szemben a panasz előjöttét indítványozta és kérte a rendőrt vád alá helyezését, ami meg is történt és annak módja szerint közölte a főkapitánysággal. Tehát éppen ellenkezője áll annak, amit a nyilatkozat a tényállásra vonatkozólag mond.

— **Újítás a cseledbetegséggyógyezés terén.** Jelentőcsy lépést jelent az az újítás, amelyet a Teletí Gáza gróf. érhöküegye alatt álló »Reform« jótékony-egyesület tett a cseledbetegséggyógyezés terén. En az újítás abban áll, hogy évi 2 tr. biztosítási díjért a cselede külön orvosi segítségben és ingyen gyógyszerben részesül, elkerülhetővé teszi tehát azt a kellemetlen, eddig használatos betegégyógyező módot, amikor a cselede megbetegedése esetén csupán kórházban kaphatott kezelést és ápolást. Bizvást remélhető, hogy a közönség hamar meg fogja kedvelni ezt az új intézményt.

színházak.

Mal aszínházi műsorok:

- A Nemzeti színházban:** A fal tövénen, utána A képzelt beteg, Molnár vigjátéka. Főszereplők: Halasy Laura, Cs. Alarcsy Irma, Nagy Ibolya, Gabányi, Latabár. Kezdeté 7 órakor.
- A Várszínházban:** Az atlané. Malbac vigjátéka. Kezdeté 7 órakor.
- Az operaházban:** Jancsi és Juliska. Hampadokt operája. Főszereplők: Dikszinsé, Gabos Nelli, Kacsér Margit, M. Rotler Gizella, Beck Utána A babafüader, Bayer balletja. Kezdeté 7 órakor.
- A népszínházban:** A vordsgyűrés. Flangwelle operette. Főszereplők: Kány Klára, Hejny Aranka, Náday Ilonka, Serwos, Vidor. Kezdeté 7 órakor.
- A cigányszínházban:** A szőke Katalin. Voss Rikárdi drámai regéje. Főszereplők: Lócsy Ilka, L. Pdy Szeréna, Molnár Rózsi, Nild Lina, Hgyedás, Tapolcrai, Góth. Kezdeté 8 órakor.
- A magyar színházban:** A bikapós palikáros. Gandillok boházta. Főszereplők: Aranyosy Janka, Hejny Aranka, Varga Anna, Boros, Ballo, Szűgyi. Kezdeté 7 órakor.

• **Bécs Nelli Kolosvározt.** Sajnálatos értesülök, hogy a Vízvizináb egy hedrea, tehetőség, fiatal legját vezeszi el a főváros közönsége. Bécs Nelli, két csakaly szerepeiben is annyira megkedvelt a közönség, megválták a Vízvizinából és már a kolosvári nemzeti színházhoz el is szerződött náivának. A kisasszonyt az haragította meg — és joggal — a fővárosi színesítés, hogy a Vízvizinábznak egyekben bőkezűségéről híre igazgatósága éppen az 6 fizetését sokalta és csökkenteni akarta 300 forinttal. En bántotta az ambicziózus, fiatal színésznőt és mielőtt még a szerződést az új feltételek mellett meg kellett volna utjánia, aláírta a kolosvári szerződést.

• **Jordán Ágnes** Mint értesülök a vízvizináb igazgatósága megazerezte előadásra **Hirschfeld** Mikának **Jordán Ágnes** című drámáját. Hirschfeldnek egyik darabját, amelynek **»Hittes«** a címe, a bécsi Burgszínházban nagy és állandó sikerrel hozták színe. Nának még teljesen ismeretlen ez a kiváló tehetőség osztrák drámaírta. A **Jordán Ágnes** című drama felekezeti darab és a nemzeti színház bőkezű igazgatósága állítólag ezért nem hozta színe.

A kuliszok megül.

Áldott, békes hely ez a mi népszínházunk, különösen pedig a szentélyek szentélye: a színpadi folyosó. Nincs ottan napnapség semmi ellenséges faj s fegyvercsörgés, füstrezdőkálán és a többi. A színház hölgyei és a folyosó urai szép békes egyetértésben élnek egymással, a kis háborukat egyr oly hamar felváltják megint a békekötések, amelyekre piros ajkak ütik rá a peccéket.

Annál kinosabb feltűnést keltett a tegnap esti hadi esemény. Hatalmas pofon ceattant el a folyosó visszhangzó falai között, amelyek máskor csak a csókok csatlantását adják tovább szerelmes felegyekkel. A dolog úgy esett, hogy a folyosó egy ismert apró, szőke hajszu uracsa olyavalamint szolt vagy lett, amire az épp oly apró **Lukácsy Olga**, az érdemekben megégsült rendező kis leánya, zsenög korához non illó, hatalmas pofonnal válaszolt. A csatlantás harci riadóként járta be a folyosó zugait és az öltözők titkos rejtekeit.

Roszeit szjve verődött össze a színház kandi népe a gyszahelyre, de megelapésultre, azon a szent helyen, ahonnan a hang eredt, egy ölekező párt pillantottak meg; a kis **Lukácsy Olga**t, amint keservesen zokogva kapaszkodott a szőke ifjú nyakába és csókok között kért becsinatott. A szőke ifju természetesen csókok között meg is locsolt és így a dolog elintézt nyert volna a szerelem szabályai szerint.

De nem a lovagiaság szabályai szerint. Az arczúl öltött ifju kénytelen kellelten provokálta a kis Olga-t, aki ragaszkodott ahhoz, hogy a kért elégtételt 6 mag akarja megadni. A segítők tanácsotkés és megállapították, hogy elégtétel adásnak van helye. De a tanuk dolgában nem tudtak megegyezni és mára halasztották a tárgyalásokat.

Színházi körökben általános az érdeklődés, hogy hát most már mi lesz?

Háimya

Sport.

§ **Magyar lovak a német derbyben.** A német bookmakereknek úgy látzik a fejükbe szállt Saphirnak az idei bécsi derbyben arattott győzelmé. Eddig csaknem minden évben a legjobb magyar kétvéne állott a német derby-fogadások élen a csak jóval utána következtek a német »nagyások« amióta azonban a német lovaknak sikerült egy két díjat elvinni Németországban, a szomszédok éppenséggel nem féltik a nagy díjakat a magyar lovaktól. Erre vall legalább a jövő évi hamburgi derby fogadási listája, melynek élen szűttal a legjobb német: **Habenichte** áll 6-szörös pénzzel, utána **Sperber's Bruder**, **Wasa**, **Woli** és **Vollmond** következnek 6, 8, 9 és 10-szeres odds-al. Csak azután következnek **Mayköny**, melyre 12-szeres pénzt kínálnak. A többi: **Crampon**, **Aruló Szelet** stb.

nem is számítanak; annyit adnak ellenő, amennyit csak akarunk. A közel-muliban is találunk a német Derbyre vonatkozó hasonló példát. Az 1892-iki hamburgi Derbyre ugyanis Hannibál, Fühlingen és Daru voltak a favoritok, a versenyben pedig első lett Epaur, 2-ik Coureur és csak azután következett a német Dorn. Nem tartjuk kizártnak, hogy az idén is hasonló meglepetés érj a német szomszédokat.

§ **Kerekpáros szezon Olaszországban.** Most hogy Párisban a téli velodromok javarészt megszűntek léteini, a francia kerekpáros matadork a külföldi nagy városok téli versenyre angaszálják magukat. Egy részük Olaszországba megy, melynek közönsége ennel a révén érdekes színt hozhat jut. A fővárosi téli versenyekre általábannak többek között **Maria**, **Jaquelin**, **Bourillon** **Nossam**, szóval a francia matadork színe java, akik ellen az olaszok **Momot**, **Passini**, **Tommaselli** és **Pontecchi** állítják sorompóba. A fővárosiaknak tehát szívesebben versenyben lesz alkalmuk győnyörködni, díjak azonban előrelátótlag Franciaországba vándorolnak.

KÖZGAZDASÁG.

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonaüzlet Budapesten. A havazás elnyelhitotta az irtványzatot, a malomok tartozkodtak a készáru-bevásárlástól. Elkelt bányadit hangulat mellett 3000 q. buza 5 krral alacsonyabb árakon.

A következő buzafojok kerültek forgalomba:

Fehérmegyéi	100	74	12.20
	100	77	13.80
Raktárú	3000	74.5	13.42f.

Egyéb gabonanevelésben a forgalmat korlátozt, az árak csökkentek. **Rozsa** 3.88—8.45, **tengerit** 5.05—5.10 és **zabot** 6.20—6.40 forintton kínáltak.

A kalotárdi piaccon háisze bangulat terjedt el az árak lemorzsolódtak.

Kötéltek:

Buza tavaszra	11.93—11.85
Rozs tavaszra	8.62—8.60
Tengeri máj-jun-ra	5.41—5.38
Zab tavaszra	6.37—6.95

A déli tőzsdé úrlatjegyei:

Buza tavaszra	11.85—11.89
Rozs tavaszra	8.63—8.63
Tengeri máj-jun-ra	5.40—5.41
Zab tavaszra	6.38—6.37

A budapesti értéktőzsdé. Kedvező külpolitikai hírekre az irtványt megszűllárdült vezető ériekék korlátozt forgalomban mársikkellen emelkedtek.

Az előtőzsdéi előfordult kötekek: magyar hitelrészv. 378.25—378.75 osztrák hitelrészv. 350.20—351.30 lezármítoló bank részv. 245.— osztrák-magyar államvasút részv. 334—334.50 rimamurányi vasút részv. 241.50— közli vaspálya részvény 397— villamos vasút részvény 272—270.

Zárítatkor maradt: magyar hitelrészvény 378.75 osztrák hitelrészvény 351.30 osztr-magy államvasút részv. 334.70 lezármítoló bank részvény 245 jelzőlőhitelbank részvény 271. közli vaspálya részvény 397. városi villamos vasút részvény 270 forintton.

A déli tőzsdén jegyzetek: Magyar hitelrészv. 370.—378.70 osztrák hitelrészvény 351.60—351.70 osztrák-magyar államvasút részvény 334.25—334.50 lezármítoló bank részvény 245.50— jelzőlőhitelbank részvény 271.25—271.75 rimamurányi vasút részvény 241.25—245 közli vaspálya részvény 398.—385.50 városi villamosvasút részv. 269.50— forintton.

Zárítatkor maradt: magyar hitelrészvény 379.60 magyar aranyáraké 121.50 magyar koronajáraké 99.90, pesti nagykereskedelmi bank részvény 1400.— osztr hitelrész. 351.70 lezármítolóbank részvény 245.— jelzőlőhitelbank részvény 271.50— rimamurányi vasút részvény 245.— nagolartári kőszénbánya részv. 600.— déli vasút részvény 77.50 városi villamos részvény 269.50— közli vaspálya részvény 336.— forintton.

A gabonaüzlet Bécsben. A kedvező időjárás a szociálizációt eladásokra ösztönözte, a bangulat ellanyhult.

Jegyzetek:

Buza tavaszra	11.72—11.74
Rozs tavaszra	8.76—8.78
Tengeri máj-jun-ra	5.65—5.66
Zab tavaszra	6.66—6.68

A bécsi értéktőzsdé Berlii szilárd tudósítókra az irtványt megszállárdült, az őrfojlamok emelkedtek.

Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 359.90 magyar hitelrészv. 379.40 magyar aranyáraké 121.50, magyar koronajáraké 99.80, anglo bank 160— osztrák magyar államvasút részvény 334.50 forintton.

Piaczi árak.

(Az *Esti Hírlap* megajánlása.)
A központi vásárcsarnokban ma igen élénk forgalom volt. Az árak némileg emelkedtek. A kicsinybeni eladások következőleg alakultak:

Hús: I. rendű levehsz 72, II. rendű levehsz 69—56, III. rendű levehsz 42—56, vesepesenyje agész 68—80, rostélyos 79—80, feher pecsenye 72, tisztított vesepesenyje 140—150, marinyalv nyersen 72, pacrolva 90, füstölve 140 krajczár kilója. Borjuba szomb 100, eleje 72, pórköltnek 60—72, Erkahus eleje 40, hátulja 52, Bාරnyabus, első negyed 60—80 hátulós negyed 100—160 Diáznyos czomba, lapoczkája 61, szűlőpecsenye 90, karaj 80—90, füstölt sonka 90—100, prágai sódar 110—115 nyelv 30—35 kr szalonna 60—64, zsír 64, háj 60—64, kocsonyának való 54 kr kilónként.

Barnafű: Rántani való csirke 80—90, útni való csirke 110—140, tyúk 120—140, káppan 180—240, pulyka 400—500 kövér lud 400—700, sovány kacs 140—180, kóvér kacs 300—280 krajczár páronként. Tisztított baromfi: csirke 45—65, császár-poulard 80—90, káppan 100—140, pulyka 120—300, sov. kacs 90—120, hizott 180—150 kr dréként. Lud kilója. 45—56 kr, elsőrendű zsír 80—90, háj 90, olvasztott zsír 80—90 kr. libamáj 150—200 kilója.

Vadak: Nyul 100—150, fogoly 80—100, őzcomb 250—350, gerincez 400—700 kr, egészen száraz 45—100, vesepesenyje 180, kilója, fácán 180—200 gödgygyuk 80, erdei szalonna 140—150, fúrj 50 kr. vadkacs 90 kr. drbja, fenyvesmadár 50, párja.

Halak: Elő ponty 60—120, csuka 60—120, kecsage 125—150, süllő 80—160 krajczár. Jégelt halak: ponty 20—60, csuka 20—50, kecsage 120, fogas, süllő 30—120, apró bal 30—80. Lazac 500 krajczár kilója.

Külön/dés: Tevaj 130, főzójav 90—100, tojás 5 drb 20 kr, Conservált tojás 6 drb 30 kr, teatojás 22 drb főzni való tojás 20 drb, meszes tojás 35 drb 100 krajczár.

Felölje szerkesztő: **Nessimély Artur.**

Ami lehetetlen. János szomszéd: Bíró uram, az éjél fam születteit. Bíró: Míg megint? Azán bányadik már? János szomszéd: A jó isten tudja. Meg skartam már először szemlálni öket, de a huncfutok soha sem állanak meg, mindig összelévesztém, bányan vannak.

Grand Café Bazilika

(V. Füzci-körút 16.) 31
Csak rövid ideig
Angiolotti Caesar
a midőni Scala színház hírneves énekesének föllepe — Angiolotti részletek énekel a »Carmen«, »Touillatour« »Serrilla« »barbaja« és egyéb leves operákól.
Szabad bemened. Kezdeté 8 órakor

Úr! Kőrököl. Báró ur! ön nagyon nézégi a nevelőnt! Talán kedveli a két harinyákat?

— Oh igen! nagy tisztelőjök vagyok, feltéve, hogy a két harinyátlában szép lábát vannak.

Most jelent meg:

Munkácsy Mihály
élete és munkái.
Irtta MALONYAY DEZSŐ

24 műmelléklettel (Heliogravurok fénynyomatok, autotypák) és **110 képpel**, vázlatlalt, autotypámmal.
Ára pompás diszkötésben 24 frt.
A bekötési tájlat Munkácsy domborművü bronz arczképe díszít, mely Szárnyoszkv szobrász mintája után Párisban készült.

A legszebb magyar diszmunka, ajándékunk legalkalmasabb.

Kapható a *Magyar Hírlap* kiadóhivatalában Honvéd-utca 4 a pénz előlege beküldése vagy utóvétel mellett. Estleg 2 forintos havi részletfizetés is.